

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-121-10

Druk nr 4218
Warszawa, 19 maja 2011 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o kontroli w administracji rządowej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Prezes Rady Ministrów.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o kontroli w administracji rządowej¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb przeprowadzania kontroli działalności organów administracji rządowej, urzędów obsługujących lub stanowiących aparat pomocniczy tych organów oraz jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez te organy, zwanych dalej „jednostkami kontrolowanymi”, a także organy właściwe w sprawach kontroli.

Art. 2. Przepisy ustawy stosuje się również do kontroli:

- 1) działalności organów samorządu terytorialnego w sprawach dotyczących wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej;
- 2) wykonywania przez inne podmioty zadań z zakresu administracji rządowej, w zakresie, w jakim zadania te są finansowane z budżetu państwa.

Art. 3. 1. Przeprowadzenie kontroli ma na celu ocenę działalności jednostki kontrolowanej dokonaną na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli.

2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości celem kontroli jest również ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

Art. 4. Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, kontrolę przeprowadza się pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

Art. 5. 1. W rozumieniu ustawy za pracownika uważa się także funkcjonariusza, żołnierza zawodowego, członka organu kolegialnego, a także osobę, która wykonuje pracę w jednostce kontrolowanej na podstawie innej umowy niż umowa o pracę.

2. Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest osoba, która zgodnie z przepisami określającymi ustrój jednostki jest odpowiedzialna za działalność tej jednostki i jest uprawniona do jej reprezentowania. W przypadku jednostki zarządzanej przez organ kolegialny, za kierownika tej jednostki uznaje się przewodniczącego organu kolegialnego.

3. Kierownikiem jednostki kontrolującej jest Prezes Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, minister, wojewoda albo osoba, która zgodnie z przepisami określającymi ustrój jednostki jest odpowiedzialna za działalność tej jednostki i jest uprawniona do jej reprezentowania.

Art. 6. 1. Prezes Rady Ministrów kontroluje organy lub jednostki administracji rządowej, a także jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane.

2. Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów kontroluje instytucje gospodarki budżetowej przez niego utworzone oraz podmioty, które otrzymały dotację z części budżetu państwa, której dysponentem jest Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

3. Minister, kierownik urzędu centralnego lub przewodniczący komitetu wchodzącego w skład Rady Ministrów kontroluje:

- 1) podległe mu lub przez niego nadzorowane organy lub jednostki organizacyjne;
- 2) jednostki podległe lub nadzorowane przez organy, o których mowa w pkt 1;
- 3) podmioty, które otrzymały środki budżetowe z części budżetu państwa, której jest dysponentem.

4. Wojewoda kontroluje:
 - 1) organy rządowej administracji zespolonej w województwie;
 - 2) jednostki podległe lub nadzorowane przez organy, o których mowa w pkt 1;
 - 3) organy samorządu terytorialnego;
 - 4) podmioty, które otrzymały dotację z części budżetu państwa, której dysponentem jest wojewoda.
5. Organy administracji zespolonej i niezespolonej kontrolują:
 - 1) podległe im lub przez nie nadzorowane organy lub jednostki organizacyjne;
 - 2) jednostki podległe lub nadzorowane przez organy, o których mowa w pkt 1.

Art. 7. Prezes Rady Ministrów wykonuje swoje uprawnienia wynikające z niniejszej ustawy przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Art. 8. 1. Prezes Rady Ministrów jest organem właściwym w sprawach koordynowania kontroli, w tym zarządzanej przez inne organy administracji rządowej. Prezes Rady Ministrów może w szczególności:

- 1) zlecić kierownikowi jednostki kontrolującej przeprowadzenie kontroli wskazanych podmiotów lub obszarów działalności i żądać przedstawiania informacji o wynikach kontroli;
- 2) delegować kontrolera Kancelarii Prezesa Rady Ministrów do uczestniczenia w kontroli;
- 3) określić standardy kontroli w administracji rządowej, które udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

2. Prezes Rady Ministrów może zlecić przeprowadzenie kontroli wskazanego obszaru działalności administracji rządowej przez więcej niż jednego kierownika jednostki kontrolującej. W takim przypadku Prezes Rady Ministrów koordynuje kontrolę w szczególności przez:

- 1) wydanie wskazówek metodycznych wiążących dla tej kontroli;
- 2) opracowanie lub zlecenie opracowania programu kontroli;
- 3) czuwanie nad przebiegiem kontroli;
- 4) sporządzenie lub zlecenie sporządzenia informacji zbiorczych o wynikach kontroli.

3. W przypadku kontroli, o której mowa w ust. 2, funkcję kierownika jednostki kontrolującej pełni Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Art. 9. Jednostki administracji rządowej przekazują Prezesowi Rady Ministrów, na jego wniosek, informacje lub dokumenty dotyczące działalności kontrolnej jednostki kontrolującej, w tym plany kontroli, dokumentację kontroli, informację o realizowanych kontrolach i ich wynikach, o wystosowanych zaleceniach i wnioskach, a także sposobach ich realizacji, oraz zbiorcze informacje z wybranych kontroli bądź z działalności kontrolnej tej jednostki.

Art. 10. 1. Kierownicy jednostek kontrolujących mogą zarządzić kontrolę wspólną, jeżeli przedmiot kontroli dotyczy zadań będących we właściwości tych kierowników.

2. Zarządzając kontrolę wspólną, kierownicy jednostek kontrolujących określają, w porozumieniu, skład zespołu kontrolującego oraz wskażą organ, który będzie pełnił funkcję kierownika jednostki kontrolującej.

3. W przypadku prowadzenia kontroli wspólnej program kontroli obejmuje wszystkie jednostki kontrolowane i jest zatwierdzany przez kierownika komórki do spraw kontroli w urzędzie obsługującym organ wskazany jako kierownik jednostki kontrolującej.

Art. 11. Kontrolę przeprowadza się w trybie zwykłym lub uproszczonym.

Art. 12. 1. Kontrolę prowadzi się zgodnie z okresowym planem kontroli, opracowanym przez kierownika komórki do spraw kontroli i zatwierdzonym przez kierownika jednostki kontrolującej.

2. Kierownik jednostki kontrolującej może zarządzić przeprowadzenie kontroli nieprzewidzianej okresowym planem kontroli.

Art. 13. W sprawach doręczeń, obliczania terminów oraz protokołu, w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie, przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.²⁾) stosuje się odpowiednio.

Art. 14. Pracownik komórki do spraw kontroli jest obowiązany do stałego pogłębiania wiedzy i podnoszenia umiejętności zawodowych.

Rozdział 2

Kontrola w trybie zwykłym

Art. 15. 1. Przeprowadzenie kontroli poprzedza opracowanie programu kontroli, który zatwierdza kierownik komórki do spraw kontroli.

2. Przy opracowywaniu programu kontroli uwzględnia się w szczególności:

- 1) wyniki wcześniejszych kontroli;
- 2) wyniki badań i analiz oraz skargi i wnioski dotyczące przygotowywanej kontroli;
- 3) czynniki ryzyka mające wpływ na działalność jednostki kontrolowanej;
- 4) inne informacje dotyczące działalności organu lub jednostki kontrolowanej.

3. Program kontroli określa w szczególności:

- 1) jednostkę kontrolowaną;
- 2) zakres kontroli, to jest przedmiot i okres objęty kontrolą;
- 3) zagadnienia wymagające oceny;

- 4) termin kontroli;
 - 5) stan prawny dotyczący przedmiotu kontroli oraz wskazówki metodyczne dotyczące sposobu i techniki przeprowadzenia kontroli;
 - 6) organizację i harmonogram przeprowadzenia kontroli.
4. Do czasu zakończenia kontroli programu kontroli nie udostępnia się.
 5. Po zakończeniu kontroli jej program dołącza się do akt kontroli.

Art. 16. 1. W celu przygotowania kontroli kierownik jednostki kontrolowanej, na pisemny wniosek kierownika jednostki kontrolującej, niezwłocznie udostępnia dokumenty, materiały i informacje dotyczące jej działalności.

2. Kierownik jednostki kontrolującej może wystąpić również do innych organów o niezwłoczne udostępnienie dokumentów, które są niezbędne do przygotowania i przeprowadzenia kontroli.

Art. 17. 1. Kontroler przeprowadza kontrolę na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, po okazaniu legitymacji służbowej, a jeżeli w danej jednostce nie są wydawane legitymacje służbowe, po okazaniu dokumentu pozwalającego na ustalenie tożsamości.

2. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wydaje kierownik jednostki kontrolującej.

3. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli zawiera:

- 1) oznaczenie wydającego upoważnienie oraz numer i datę wystawienia;
- 2) podstawę prawną podjęcia kontroli;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolera;
- 4) zakres kontroli;
- 5) nazwę i adres jednostki kontrolowanej;
- 6) okres ważności upoważnienia;
- 7) podpis udzielającego upoważnienie.

4. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzania kontroli zaistnieje konieczność wydłużenia czasu trwania czynności kontrolnych lub rozszerzenia zakresu kontroli, kierownik jednostki kontrolującej przedłuża ważność upoważnienia, przez uczynienie na nim stosownej wzmianki, lub udziela nowego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

5. Dla kontrolera delegowanego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2, upoważnienie wydaje Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Art. 18. Kierownik jednostki kontrolującej może powołać zespół kontrolerów do przeprowadzenia kontroli.

Art. 19. 1. Kierownik jednostki kontrolującej może włączyć w skład zespołu kontrolerów, posiadających wiedzę specjalistyczną pracowników organów i jednostek organizacyjnych podporządkowanych lub przez niego nadzorowanych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, o którym mowa w art. 17, wydaje kierownik jednostki kontrolującej.

Art. 20. 1. Kontroler podlega wyłączeniu z udziału w kontroli z urzędu, jeżeli kontrola mogłaby dotyczyć praw lub obowiązków jego lub osoby mu bliskiej, oraz z udziału w kontroli, której przedmiot stanowią zadania należące wcześniej do jego obowiązków jako pracownika, przez rok od zakończenia ich wykonywania.

2. Za osobę bliską kontrolera uważa się małżonka lub osobę pozostającą z nim faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnego i powinowatego do drugiego stopnia albo osobę związaną z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli. Wyłączenie trwa mimo ustania jego przyczyny.

3. Kontroler podlega wyłączeniu z udziału w kontroli na wniosek, jeżeli zaistnieją uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności.

4. Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych kontroler składa pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających jego wyłączenie z udziału w kontroli.

5. O wyłączeniu kontrolera rozstrzyga kierownik komórki do spraw kontroli.

6. O wyłączeniu kontrolera czyni się wzmiankę na upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli.

7. W okresie od złożenia wniosku o wyłączeniu do czasu wydania rozstrzygnięcia o wyłączeniu kontrolera z udziału w kontroli kontroler podejmuje jedynie czynności niecierpiące zwłoki.

Art. 21. O planowanej kontroli zawiadamia się kierownika jednostki kontrolowanej, podając przewidywany czas trwania czynności kontrolnych.

Art. 22. 1. Czynności kontrolne przeprowadza się w siedzibie jednostki kontrolowanej w czasie wykonywania przez nią zadań lub poza nią.

2. Czynności kontrolne powinny być przeprowadzane w sposób sprawny i możliwie niezakłócający funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

3. W szczególnych okolicznościach czynności kontrolne przeprowadza się także w dniach wolnych od pracy lub poza godzinami pracy.

4. Prowadzenie czynności kontrolnych z udziałem pracowników jednostki kontrolowanej w dniach wolnych od pracy lub poza godzinami pracy wymaga zgody kierownika jednostki kontrolowanej.

Art. 23. Kontroler w trakcie przeprowadzania kontroli ma prawo do:

- 1) swobodnego wstępu i poruszania się po terenie jednostki kontrolowanej bez obowiązku uzyskiwania przepustki;
- 2) wglądu do dokumentów dotyczących działalności jednostki kontrolowanej, pobierania za pokwitowaniem oraz zabezpieczania dokumentów związanych z zakresem kontroli, z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej;
- 3) żądania sporządzenia niezbędnych do kontroli kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień i obliczeń;

- 4) przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji celu kontroli;
- 5) żądania złożenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawach dotyczących zakresu kontroli;
- 6) swobodnego stosowania środków dowodowych przewidzianych w ustawie.

Art. 24. 1. Kontroler ma obowiązek niezwłocznego poinformowania kierownika jednostki kontrolowanej o stwierdzeniu bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia ludzkiego lub niepowetowanej szkody w mieniu, w celu zapobieżenia tym zagrożeniom.

2. Kierownik jednostki kontrolowanej jest obowiązany niezwłocznie poinformować kontrolera o podjętych działaniach zapobiegających zagrożeniom.

3. Kontroler w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że kierownik jednostki kontrolowanej nie podjął działań zapobiegających zagrożeniom lub podjęte działania są niewystarczające, informuje o tym kierownika komórki do spraw kontroli.

4. Kierownik komórki do spraw kontroli niezwłocznie powiadamia o stwierdzonych zagrożeniach kierownika jednostki nadrzędnej nad jednostką kontrolowaną lub właściwy organ państwowy.

Art. 25. Kierownik jednostki kontrolowanej ma obowiązek zapewnienia kontrolerowi warunków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w szczególności przez zapewnienie niezwłocznego przedstawiania żądanych dokumentów, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach objętych kontrolą, a także udostępnianie niezbędnych urządzeń technicznych i Internetu oraz, w miarę możliwości, oddzielnego pomieszczenia z odpowiednim wyposażeniem.

Art. 26. Pracownik jednostki kontrolowanej ma obowiązek:

- 1) niezwłocznego przedstawiania, na żądanie kontrolera, dokumentów, materiałów i informacji niezbędnych do przeprowadzenia kontroli;

- 2) sporządzenia niezbędnych do przeprowadzenia kontroli kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów, jak również zestawień i obliczeń sporządzonych na podstawie dokumentów; zgodność kopii, odpisów i wyciągów oraz zgodność zestawień i obliczeń z oryginalnymi dokumentami potwierdza kierownik komórki organizacyjnej, w której dokumenty się znajdują;
- 3) udzielenia kontrolerowi, w wyznaczonym przez niego terminie, ustnych lub pisemnych wyjaśnień.

Art. 27. Niewywiązywanie się przez pracownika jednostki kontrolowanej z obowiązków, które wynikają z art. 26, może stanowić przesłankę odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej.

Art. 28. 1. Kontroler ustala stan faktyczny na podstawie dowodów zebranych podczas kontroli.

2. Dowodami są w szczególności dokumenty, rzeczy, oględziny, opinie biegłych, ustne lub pisemne oświadczenia lub wyjaśnienia.

Art. 29. W ramach prowadzonych czynności kontrolnych kontroler może żądać udzielenia mu, w wyznaczonym przez niego terminie, ustnych lub pisemnych wyjaśnień od pracownika lub byłego pracownika.

Art. 30. Odmowa udzielenia wyjaśnień może nastąpić w przypadku, gdy dotyczą one faktów lub okoliczności, których ujawnienie mogłoby narazić na odpowiedzialność karną lub majątkową osobę wezwaną do złożenia wyjaśnień lub osobę jej bliską w rozumieniu art. 20 ust. 2.

Art. 31. 1. Każdy ma prawo złożyć oświadczenie dotyczące zakresu kontroli.

2. Kontroler nie ma prawa odmówić przyjęcia oświadczenia, jeżeli ma ono związek z zakresem kontroli.

Art. 32. Oględziny przeprowadza się w obecności pracownika jednostki kontrolowanej.

Art. 33. 1. Z przebiegu oględzin oraz z przyjęcia ustnych wyjaśnień lub oświadczeń sporządza się protokół.

2. Protokół obejmuje:

- 1) oznaczenie czynności, czasu i miejsca jej przeprowadzenia oraz osób w niej uczestniczących;
- 2) opis przebiegu czynności lub treść wyjaśnień lub oświadczeń;
- 3) podpisy kontrolera i osoby uczestniczącej w czynnościach.

3. Z czynności kontrolnych niewymienionych w ust. 1, które mają istotne znaczenie dla ustaleń kontroli, sporządza się notatkę służbową podpisaną przez kontrolera.

Art. 34. 1. Kierownik jednostki kontrolującej może, z urzędu lub na wniosek kontrolera, powołać biegłego, jeżeli w toku kontroli konieczne jest zbadanie określonych zagadnień wymagających umiejętności, wiedzy specjalistycznej lub przeprowadzenie specjalistycznych badań.

2. Kierownik jednostki kontrolującej zawiera z biegłym umowę, która określa przedmiot, termin wydania opinii oraz zakres niezbędnych badań, a także należne wynagrodzenie.

3. W razie potrzeby przeprowadzenia czynności niezbędnych do wydania opinii na terenie jednostki kontrolowanej kierownik jednostki kontrolującej wystawia upoważnienie zawierające:

- 1) oznaczenie wydającego upoważnienie oraz numer i datę wystawienia;
- 2) imię i nazwisko biegłego;
- 3) oznaczenie kontroli, której ma dotyczyć wydana opinia;
- 4) okres ważności upoważnienia;
- 5) podpis udzielającego upoważnienia.

4. Bieglym nie może być osoba, w stosunku do której istnieją okoliczności mogące mieć wpływ na jej bezstronność, w szczególności gdy kontrola jest prowadzona w jednostce zatrudniającej tę osobę albo obejmuje zadanie, którego ta osoba jest lub była wykonawcą.

5. Kierownik jednostki kontrolowanej może żądać wyłączenia biegłego z przyczyn, z jakich można żądać wyłączenia kontrolera. Przepis art. 20 ust. 5 – 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 35. Kontroler może wystąpić do innych organów i jednostek administracji rządowej o udostępnienie dokumentów, udzielenie informacji lub wyjaśnień niezbędnych do kontroli.

Art. 36. Po zakończeniu czynności kontrolnych kontroler, za zgodą kierownika komórki do spraw kontroli, może zwrócić się do kierownika jednostki kontrolowanej o złożenie w wyznaczonym terminie dodatkowych pisemnych wyjaśnień dotyczących zakresu kontroli, niezbędnych do sporządzenia wystąpienia pokontrolnego.

Art. 37. 1. Ustalenia dokonane w trakcie kontroli oraz oceny opisuje się w projekcie wystąpienia pokontrolnego.

2. Projekt wystąpienia pokontrolnego zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie jednostki kontrolowanej;
- 2) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolera;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
- 4) zakres kontroli;
- 5) ocenę skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta;
- 6) zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Art. 38. Projekt wystąpienia pokontrolnego podpisują kontroler i kierownik komórki do spraw kontroli.

Art. 39. Kierownik jednostki kontrolującej przekazuje kierownikowi jednostki kontrolowanej projekt wystąpienia pokontrolnego wraz z pouczeniem o prawie do zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń.

Art. 40. 1. Jeżeli w projekcie wystąpienia pokontrolnego wskazane zostaną nieprawidłowości, za które odpowiedzialność ponosi były kierownik jednostki kontrolowanej, kierownik komórki do spraw kontroli przekazuje kopię projektu wystąpienia pokontrolnego byłemu kierownikowi, jeżeli jednostka kontrolowana dysponuje jego adresem, na który wystąpienie takie można przesłać.

2. Były kierownik jednostki kontrolowanej może, w terminie wyznaczonym przez kierownika komórki do spraw kontroli, złożyć oświadczenie odnoszące się do stwierdzonych nieprawidłowości, za które ponosi odpowiedzialność w okresie objętym kontrolą.

3. Przekazanie projektu wystąpienia pokontrolnego byłemu kierownikowi następuje z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej.

4. Oświadczenie byłego kierownika jednostki kontrolowanej włącza się do akt kontroli, a jeżeli kierownik jednostki kontrolującej uzna to za zasadne, może stanowić załącznik do wystąpienia pokontrolnego.

5. Wysłanie projektu wystąpienia pokontrolnego do byłego kierownika jednostki kontrolowanej nie wstrzymuje procedury wnoszenia zastrzeżeń przez kierownika jednostki kontrolowanej i przekazania wystąpienia pokontrolnego.

Art. 41. 1. Kierownik jednostki kontrolowanej ma prawo do zgłoszenia, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania projektu, umotywowanych zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

2. Na wniosek kierownika jednostki kontrolowanej, złożony przed upływem terminu na zgłoszenie zastrzeżeń, termin ten może być przedłużony na czas oznaczony przez kierownika jednostki kontrolującej.

Art. 42. 1. Kierownik jednostki kontrolującej ma prawo sprostowania w projekcie wystąpienia pokontrolnego, w każdym czasie, błędów pisarskich lub

innych oczywistych omyłek z urzędu lub na wniosek kierownika jednostki kontrolowanej.

2. Projekt wystąpienia pokontrolnego, w którym dokonano sprostowania, przekazuje się kierownikowi jednostki kontrolowanej wraz z informacją o dokonanych zmianach.

3. Sprostowanie nie ma wpływu na bieg terminu do zgłoszenia zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

Art. 43. 1. Zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego złożone przez kierownika jednostki kontrolowanej rozpatruje kierownik komórki do spraw kontroli.

2. Kierownik komórki do spraw kontroli:

1) odrzuca zastrzeżenia wniesione przez osobę nieuprawnioną lub wniesione po upływie terminu i zawiadamia o tym zgłaszającego zastrzeżenia, informując na piśmie o przyczynach, albo

2) uwzględnia zastrzeżenia w całości lub w części albo je oddala.

3. Kierownik jednostki kontrolowanej może w każdym czasie wycofać złożone zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpoznania.

4. Kierownikowi jednostki kontrolowanej, w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania zawiadomienia o odrzuceniu zastrzeżeń, przysługuje prawo do odwołania do kierownika jednostki kontrolującej.

5. Kierownik jednostki kontrolującej rozpatruje odwołanie i o swoim rozstrzygnięciu, na piśmie, informuje kierownika jednostki kontrolowanej.

Art. 44. Jeżeli w trakcie rozpatrywania zastrzeżeń istnieje konieczność przeprowadzenia dodatkowych czynności kontrolnych, kontroler przeprowadza te czynności na podstawie dotychczasowego upoważnienia lub, jeżeli to konieczne, nowego upoważnienia.

Art. 45. W trakcie rozpatrywania zastrzeżeń kierownik komórki do spraw kontroli ma prawo żądać przedstawienia dokumentów lub złożenia pisemnych wyjaśnień przez pracowników jednostki kontrolowanej.

Art. 46. 1. Kierownik komórki do spraw kontroli, po rozpatrzeniu zastrzeżeń, sporządza stanowisko do wniesionych zastrzeżeń, wraz z uzasadnieniem.

2. Kierownik komórki do spraw kontroli przekazuje stanowisko wobec oddalonych zastrzeżeń kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Art. 47. 1. W przypadku nieuwzględnienia wszystkich zastrzeżeń sporządza się wystąpienie pokontrolne obejmujące treść projektu wystąpienia pokontrolnego.

2. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń wystąpienie pokontrolne sporządza się na podstawie projektu wystąpienia pokontrolnego oraz stanowiska kierownika komórki do spraw kontroli wobec oddalonych zastrzeżeń.

3. Wystąpienie pokontrolne w razie potrzeby uzupełnia się o:

- 1) zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej;
- 2) ocenę wskazującą na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości;
- 3) termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia. Termin wyznacza się, uwzględniając charakter zaleceń lub wniosków.

Art. 48. Wystąpienie pokontrolne podpisuje kierownik jednostki kontrolującej i przekazuje kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Art. 49. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Art. 50. Kierownik jednostki kontrolowanej, w wyznaczonym terminie, informuje kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Art. 51. Kierownik jednostki kontrolującej może odstąpić w każdym czasie od dalszego przeprowadzania czynności kontrolnych, informując na piśmie kierownika jednostki kontrolowanej o odstąpieniu od kontroli. W takim przypadku nie sporządza się wystąpienia pokontrolnego.

Rozdział 3

Kontrola w trybie uproszczonym

Art. 52. W przypadkach uzasadnionych charakterem sprawy lub pilnością przeprowadzenia czynności kontrolnych można zarządzić przeprowadzenie kontroli w trybie uproszczonym, w szczególności w razie potrzeby:

- 1) sporządzenia informacji dla kierownika jednostki kontrolującej;
- 2) sprawdzenia informacji zawartych w skargach i wnioskach;
- 3) dokonania analizy dokumentów otrzymanych z jednostek kontrolowanych.

Art. 53. 1. Kontrolę w trybie uproszczonym prowadzi się zgodnie z przepisami dotyczącymi kontroli w trybie zwykłym, z wyjątkiem przepisów dotyczących programu kontroli i sporządzania wystąpienia pokontrolnego.

2. Jeżeli kontrola w trybie uproszczonym jest prowadzona w sposób określony w art. 8 ust. 2 albo art. 10 ust. 1, stosuje się przepisy dotyczące programu kontroli.

3. Kontrola w trybie uproszczonym może być prowadzona także wtedy, gdy nie było możliwości wcześniejszego powiadomienia kierownika jednostki kontrolowanej o terminie przeprowadzenia kontroli.

4. Kontrola w trybie uproszczonym kończy się sporządzeniem sprawozdania z kontroli, zawierającego opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocenę, a także, w razie potrzeby, zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej. Sprawozdanie podpisuje kierownik jednostki kontrolującej.

5. Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

6. Sprawozdania nie przekazuje się byłemu kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Art. 54. W przypadku ujawnienia w trakcie czynności kontrolnych okoliczności wskazujących na popełnienie przestępstwa, wykroczenia, przestępstwa skarbowego, wykroczenia skarbowego lub naruszenia dyscypliny finansów publicznych kontrolę w dalszej części przeprowadza się w trybie zwykłym.

Rozdział 4

Dokumentacja kontroli

Art. 55. 1. Dla kontroli prowadzi się akta kontroli, numerując kolejno strony.

2. Akta kontroli obejmują w szczególności:

- 1) wykaz ich zawartości, z podaniem nazw dokumentów i numerów stron;
- 2) upoważnienie do przeprowadzenia kontroli;
- 3) oświadczenia kontrolera o braku albo istnieniu okoliczności uzasadniających jego wyłączenie z udziału w kontroli;
- 4) dowody zgromadzone w toku kontroli;
- 5) protokoły z przeprowadzenia dowodów;
- 6) wystąpienie pokontrolne i jego projekt albo sprawozdanie oraz zgłoszone zastrzeżenia i dokumenty związane z ich rozpatrzeniem.

Art. 56. 1. Kierownik jednostki kontrolowanej na każdym etapie prowadzonej kontroli ma prawo wglądu do akt kontroli.

2. Kontroler, jeżeli zaistnieją ku temu uzasadnione powody, ma prawo odmówić kierownikowi jednostki kontrolowanej dostępu do dokumentów lub dowodów, w szczególności takich, na podstawie których istniałaby możliwość identyfikacji pracownika, który zastrzegł nieujawnianie danych umożliwiających jego identyfikację.

3. W przypadku odmowy, o której mowa w ust. 2, kontroler jest obowiązany do pisemnego jej uzasadnienia.

Rozdział 5

Informacje o wynikach kontroli

Art. 57. 1. W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki kontrolującej może zarządzić sporządzenie informacji o wynikach kontroli.

2. Informacja o wynikach kontroli może obejmować przedstawienie wyników więcej niż jednej kontroli.

3. Informacja o wynikach kontroli jest sporządzana na podstawie akt kontroli i zawiera w szczególności:

- 1) określenie celu i zakresu kontroli oraz termin jej prowadzenia;
- 2) ustalenia z kontroli wskazujące zakres stwierdzonych nieprawidłowości, przyczynę ich powstania i skutki, jakie wywołują lub mogą wywołać w świetle kryteriów stosowanych w postępowaniu kontrolnym;
- 3) zalecenia lub wnioski dotyczące usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej w zakresie dotyczącym kontroli.

Art. 58. Kierownik jednostki kontrolującej przesyła informację o wynikach kontroli do jednostki sprawującej nadzór nad jednostką kontrolowaną lub do innych organów i jednostek, które uzna za właściwe.

Rozdział 6

Przepisy zmieniające

Art. 59. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13a:

a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) zarządzanie i przeprowadzanie kontroli podległych związków organizacyjnych i jednostek wojskowych na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”,

b) w ust. 2 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) przeprowadzanie kontroli podległych związków organizacyjnych i jednostek wojskowych na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”,

c) w ust. 3 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) zarządzanie i przeprowadzanie kontroli podległych związków organizacyjnych i jednostek wojskowych na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”,

d) w ust. 4 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) zarządzanie i przeprowadzanie kontroli podległych związków organizacyjnych i jednostek wojskowych na

zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”;

2) w art. 13b w ust. 2 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) przeprowadzanie kontroli podległych związków organizacyjnych i jednostek wojskowych na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”;

3) w art. 13c w ust. 2 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) przeprowadzanie kontroli w zakresie własności na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”.

Art. 60. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) w art. 84b wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się ust. 2;

2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kontrolę działalności organów administracji architektoniczno-budowlanej i organów nadzoru budowlanego przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”.

Art. 61. W ustawie z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 856, z późn. zm.⁴⁾) w art. 3a wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się ust. 3;

2) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Sprawowanie nadzoru nad działalnością administracyjną kolegiów polega w szczególności na:

- 1) przeprowadzaniu kontroli organizacji i warunków pracy kolegów, w tym na badaniu:
 - a) prawidłowości stosowania przepisów regulaminu organizacyjnego,
 - b) terminowości załatwiania spraw oraz stanu zaległości, ze szczególnym uwzględnieniem spraw, w których postępowanie administracyjne trwa dłużej niż 6 miesięcy,
 - c) prowadzenia ksiąg i innych urządzeń ewidencyjnych oraz rzetelności sporządzania informacji o działalności kolegium,
 - 2) analizie rocznych informacji o działalności kolegium,
 - 3) rozpatrywaniu skarg na pozaorzeczniczą działalność kolegów,
 - 4) badaniu zachowania trybu i wymogów wyłaniania kandydatów na prezesa kolegium,
 - 5) badaniu zachowania trybu i wymogów wyłaniania kandydatów na członków kolegium,
 - 6) badaniu prawidłowości przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w celu ustalenia okoliczności faktycznych i prawnych uzasadniających odwołanie prezesa kolegium,
 - 7) badaniu prawidłowości przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w celu ustalenia okoliczności faktycznych i prawnych uzasadniających ukaranie członka kolegium.
5. Organ nadzoru sprawuje nadzór nad kolegiami przy pomocy komórki organizacyjnej właściwej do spraw nadzoru lub właściwej do spraw kontroli.”.

Art. 62. W ustawie z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 206, poz. 1367 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114) wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się art. 5² w brzmieniu:

„Art. 5². Minister Obrony Narodowej kontroluje Agencję na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”;

2) uchyla się rozdział 3a.

Art. 63. W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 56, z późn. zm.⁵) w art. 8 w ust. 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) przeprowadzanie kontroli jednostek organizacyjnych Sił Zbrojnych na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”.

Art. 64. W ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 493, z późn. zm.⁶) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 19 dodaje się art. 19a w brzmieniu:

„Art. 19a. 1. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa przeprowadza kontrolę:

- 1) wykonywania uprawnień wynikających z praw majątkowych Skarbu Państwa przez państwowe jednostki organizacyjne, którym przysługuje prawo wykonywania takich uprawnień lub prawo do działania w imieniu Skarbu Państwa,
- 2) wykonywania przez inne organy administracji państwowej oraz państwowe osoby prawne zadań określonych w odrębnych przepisach, w zakresie przekształceń własnościowych.

2. Zakres kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 1, obejmuje zgodność wykonywania uprawnień majątkowych Skarbu Państwa z właściwymi przepisami oraz z interesem Skarbu Państwa.
3. Zakres kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 2, obejmuje ocenę:
 - 1) wykonywania zadań w zakresie przekształceń własnościowych pod względem legalności, gospodarności i zapewnienia ochrony interesów Skarbu Państwa,
 - 2) zgodności stosowanych procedur przekształceń własnościowych z właściwymi przepisami,
 - 3) zgodności realizacji przekształceń własnościowych z udzielonym upoważnieniem lub zgodą ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, w przypadkach gdy taka zgoda lub upoważnienie są wymagane.
4. Kontrola, o której mowa w ust. 1, jest przeprowadzana na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”;

2) w art. 20 uchyla się pkt 1.

Art. 65. W ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 29 uchyla pkt 1 i 7;
- 2) uchyla się art. 30;
- 3) w art. 34 w ust. 1 uchyla się pkt 3.

Art. 66. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.⁸⁾) w art. 249 w § 3 uchyla się pkt 8.

Art. 67. W ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 25:
 - a) uchyla się ust. 2,
 - b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) podmiotów niewymienionych w pkt 1 – dokonuje minister właściwy do spraw informatyzacji.”;
- 2) uchyla się art. 26, 27 i 29 – 35.

Art. 68. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 34 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 uchyla się zdanie trzecie;
- 2) uchyla się ust. 2 i 3.

Art. 69. W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706 i Nr 57, poz. 1241) w art. 15 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Szef Służby Cywilnej może zwrócić się do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy.”.

Art. 70. W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z 2010 r. Nr 40, poz. 230 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 28 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kontrola, o której mowa w ust. 1 i 2, wykonywana jest pod względem:

 - 1) legalności, gospodarności, celowości i rzetelności – w odniesieniu do działalności organów administracji rządowej oraz innych podmiotów;

2) legalności, gospodarności i rzetelności – w odniesieniu do działalności organów samorządu terytorialnego.”;

2) uchyla się art. 29 – 50.

Art. 71. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 150 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) tryb kontroli wykonania zadania. W umowie można postanowić, że kontrola będzie prowadzona na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”.

Art. 72. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 31 uchyla się ust. 3 – 5;

2) po art. 31 dodaje się art. 31a i 31b w brzmieniu:

„Art. 31a. Do kontroli wydatkowania środków finansowych na naukę stosuje się przepisy o kontroli w administracji rządowej.

Art. 31b. 1. Do kontroli mogą zostać powołani eksperci.

2. Na eksperta naukowego minister wyznacza osobę posiadającą co najmniej stopień naukowy doktora i kompetencje w dziedzinie nauki odpowiedniej ze względu na merytoryczny zakres kontroli. Na wniosek ministra kandydat na eksperta może być wskazany przez organ opiniodawczo-doradczy, o którym mowa w art. 35.

3. Na eksperta budowlanego minister wyznacza osobę posiadającą uprawnienia budowlane, o których mowa w art. 12 – 15 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235).

4. Na eksperta finansowego minister wyznacza biegłego rewidenta albo osobę posiadającą co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowisku głównego księgowego lub zastępcy głównego księgowego i w okresie ostatnich 5 lat przed powołaniem do zespołu kontrolnego wykonywała pracę na tym stanowisku, albo osobę posiadającą wykształcenie wyższe oraz uprawnienia do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych w rozumieniu przepisów w sprawie uprawnień do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.
5. Ekspertem nie może być osoba, która jest lub była w okresie 5 lat poprzedzających kontrolę zatrudniona w podmiocie kontrolowanym albo jest lub była wykonawcą zadania, którego dotyczy kontrola. Ekspertem nie może być również osoba, w stosunku do której zachodzą okoliczności faktyczne lub prawne mogące wpłynąć na bezstronność przeprowadzenia kontroli.
6. Funkcje ekspertów, o których mowa w ust. 2 – 4, nie mogą być łączone przez jedną osobę w odniesieniu do danej kontroli.
7. W danym roku kalendarzowym ta sama osoba może uczestniczyć, jako ekspert, w nie więcej niż siedmiu kontrolach.”;

3) uchyla się art. 32 i 33.

Art. 73. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 96, poz. 616 i Nr 257, poz. 1726) w art. 34 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sprawuje kontrolę nad Centrum na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej;”.

Art. 74. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 617 i Nr 257, poz. 1726) w art. 43 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sprawuje kontrolę finansową nad Centrum na zasadach określonych w art. 31 ust. 1 i 2 i art. 31b ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki oraz na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej;”.

Art. 75. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618 i Nr 257, poz. 1726) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 35:

a) ust. 1 – 3 otrzymują brzmienie:

„1. Minister nadzorujący sprawuje nadzór nad:

- 1) zgodnością działań instytutu z przepisami prawa i statutem;
- 2) realizacją przez instytut podstawowych zadań instytutu określonych w art. 2 ust. 1;
- 3) prawidłowością wydatkowania środków publicznych.

2. Kontrolę w ramach nadzoru przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.

3. Dyrektor i przewodniczący rady naukowej są zobowiązani do realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych przez ministra nadzorującego.”,

b) uchyla się ust. 4;

2) w art. 36:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Minister nadzorujący, nie rzadziej niż raz na 3 lata, przeprowadza kontrolę instytutu.

2. Kontrola instytutu jest przeprowadzana w celu dokonania oceny:

1) działalności finansowej instytutu;

2) organizacji i jakości pracy instytutu;

3) jakości zarządzania instytutem.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Na podstawie wyników kontroli minister nadzorujący może podjąć czynności określone w art. 7 ust. 1, art. 9 ust. 2 lub art. 26. Minister nadzorujący może także zlecić dyrektorowi instytutu dokonanie czynności naprawczych lub usprawniających działalność instytutu.”,

d) uchyla się ust. 5 i 6.

Art. 76. W ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 i Nr 151, poz. 1014) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Kontrolę, o której mowa w ust. 3 pkt 2, przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”,

b) uchyla się ust. 5;

2) uchyla się art. 17 – 20.

Art. 77. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr ..., poz. ...) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 37:

a) uchyla się ust. 1 i 2,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do jednostki służby medycyny pracy Służby Więziennej przepisy ustawy stosuje się odpowiednio, przy uwzględnieniu ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 125, poz. 1317, z 2006 r. Nr 141, poz. 1011 oraz z 2008 r. Nr 220, poz. 1416 i Nr 234, poz. 1570) i ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578) oraz przepisów wydanych na ich podstawie, z tym że przepisów art. 30, art. 44 – 50 oraz przepisów oddziału 2 w rozdziale 3 działu II nie stosuje się.”;

2) uchyla się art. 39;

3) w art. 120 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Minister, centralny organ administracji rządowej lub wojewoda, będący podmiotem tworzącym, wykonuje kontrolę podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”;

4) w art. 121 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Minister Obrony Narodowej, Minister Sprawiedliwości, minister właściwy do spraw wewnętrznych lub Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, każdy w zakresie swojego działania, przeprowadzają kontrolę, o której mowa w art. 117 i 118, w sposób i w trybie określonym w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 6.”.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 78. Do kontroli wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 79. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych, ustawę z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej, ustawę z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa, ustawę z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, ustawę z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131 i Nr 182, poz. 1228.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 97, poz. 801, Nr 161, poz. 1278, Nr 190, poz. 1474 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745, Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228, Nr 217, poz. 1427 i Nr 240, poz. 1601 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114.

-
- ⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1799, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 oraz z 2005 r. Nr 33, poz. 288 i Nr 122, poz. 1020.
- ⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 102, poz. 474, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2001 r. Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 156, poz. 1301, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036, z 2006 r. Nr 104, poz. 711, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 143.
- ⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 106, poz. 673, Nr 115, poz. 741 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 155, poz. 1014, z 2000 r. Nr 48, poz. 550, z 2001 r. Nr 4, poz. 26, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 240, poz. 2055, z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1417 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 107, poz. 721, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 206, poz. 1590, z 2010 r. Nr 229, poz. 1496 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 171.
- ⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354.
- ⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 34, poz. 191 i Nr 40, poz. 227 oraz z 2011 r. Nr 39, poz. 202.
- ⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501, z 2008 r. Nr 127, poz. 817, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230 i Nr 167 poz. 1131.
- ¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 80, poz. 542, Nr 120, poz. 818, Nr 176, poz. 1238 i 1240 i Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, z 2009 r. Nr 68, poz. 584, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 202, poz. 1553 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 359, Nr 75, poz. 471, Nr 96, poz. 620 i Nr 127, poz. 857.
- ¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy jest jednolite uregulowanie zasad i trybu przeprowadzania kontroli działalności organów administracji rządowej, urzędów obsługujących lub stanowiących aparat pomocniczy tych organów oraz jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez te organy, a także określenie organów właściwych w sprawach kontroli.

Obecnie obowiązujące regulacje prawne w zakresie kontroli przeprowadzanych w administracji rządowej są często szczerkowe, niespójne oraz rozproszone w aktach prawnych o różnej randze. Taki sposób uregulowania omawianej materii nie gwarantuje skuteczności prowadzonych kontroli, a tym samym nie zapewnia realizacji podstawowych zadań nałożonych na organy państwa. W konsekwencji brak kompleksowej regulacji w zakresie zasad i trybu prowadzenia kontroli w administracji rządowej stanowi podstawową trudność w prowadzeniu kontroli.

Analiza aktów prawnych określających zasady i tryb kontroli prowadzonych przez komórki kontrolne poszczególnych ministerstw wykazała, że dotychczasowy sposób uregulowania tej materii nie zapewnia skuteczności kontroli ani zachowania jej standardów. Niejednolita jest forma przepisów regulujących proces kontrolny (przepisy powszechnie obowiązujące, akty wewnętrzne – różnej rangi), stwierdzono także przypadki braku jakichkolwiek uregulowań w tym zakresie.

W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie jednolitego modelu zasad i trybu wykonywania kontroli przez organy administracji rządowej w celu zapewnienia warunków do kompetentnego i efektywnego wykonywania istotnych funkcji aparatu państwowego. Ustalenie jednolitych zasad, standardów i procedur kontroli spowoduje, że jednostki kontrolowane przez różne podmioty poddawane będą jednakowym obowiązkom i dysponować będą jednakowymi uprawnieniami, co wprowadzi poczucie pewności i bezpieczeństwa. Jednocześnie projektowana ustawa, prowadząc do poprawy efektywności kontroli wewnątrz administracji, przyczyni się do budowy sprawnego państwa i zwiększenia zaufania obywateli wobec organów władzy publicznej.

Projektowana ustawa dotyczyć będzie naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez te organy oraz wojewodów. Ponadto zakresem podmiotowym objęte zostaną organy samorządu

terytorialnego, jednak tylko pod kątem wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej. Tak określony zakres podmiotowy wynika z podstawowego założenia projektu, tj. wprowadzenia jednolitego systemu kontroli w całej administracji rządowej.

Projekt przewiduje również umożliwienie dysponentowi środków publicznych udzielającemu dotacji zawarcia w umowie o udzielenie tej dotacji postanowienia, że kontrola wykonania zadania oraz rozliczenia dotacji odbywać się będzie na zasadach i w trybie określonym w przepisach o kontroli w administracji rządowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) dysponent, udzielając dotacji zawiera umowę, w której między innymi określa tryb kontroli wykonania zadania. Tym samym zasadne jest umożliwienie prowadzenia kontroli przez dysponenta w trybie przewidywanym w projektowanej regulacji, co jednoznacznie określi prawa i obowiązki stron w tym zakresie, a przede wszystkim da jednoznaczne podstawy w zakresie możliwych środków dowodowych. Szczególnie przydatny w tym przypadku jest projektowany tryb uproszczony. Jednocześnie nie przewiduje się wprowadzenia obligatoryjnego kontrolowania podmiotów wykorzystujących dotację w trybie projektowanej ustawy, gdyż w niektórych przypadkach tryb ten byłby zbyt sformalizowany i niewspółmierny do pożądaných efektów kontroli.

Ponadto zakresem podmiotowym projektowanej ustawy objęto również organy administracji zespolonej i niezespolonej. Organy te będą zarówno podmiotami przeprowadzającymi kontrole w jednostkach sobie podporządkowanych, jak również będą podmiotami kontrolowanymi. Zakres kontroli dokonywanych przez organy administracji zespolonej i niezespolonej w jednostkach podporządkowanych wynika z uprawnień przyznanych tym organom w odrębnych regulacjach.

Podkreślenia wymaga, iż projekt odnosi się do kontroli przeprowadzanej w ramach „nadrzędności”, wynikającej z przyznanego przez przepisy szczególne nadzoru lub podległości. Projekt nie dotyczy więc kontroli, które charakteryzują się szczególną specyfiką w zakresie ich tematyki, czyli tzw. kontroli specjalistycznych, wynikających z innych ustaw, np. kontrole dokonywane przez Urząd Komunikacji Elektronicznej na podstawie ustawy – Prawo telekomunikacyjne, kontrole metrologiczne w rozumieniu ustawy – Prawo o miarach, kontrole operacyjne dokonywane przez tzw. służby specjalne, kontrole dokonywane przez Urząd Zamówień Publicznych, zgodnie z ustawą – Prawo zamówień publicznych, kontrole dokonywane na podstawie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, jak również kontrole, których podstawę stanowi ustawa o rachunkowości.

Projektowana ustawa nie będzie miała także zastosowania do kontroli realizowanych na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, jednakże takie rozwiązanie nie oznacza, że jednostka kontrolująca, w ramach prowadzonej już kontroli, nie będzie miała możliwości skontrolowania sposobu realizacji przez jednostkę podległą lub nadzorowaną projektów lub programów, w trybie projektowanej ustawy.

Zgodne z projektem przeprowadzenie kontroli ma na celu usprawnienie realizacji zadań publicznych przez ocenę działalności jednostki kontrolowanej, dokonaną na podstawie stanu faktycznego, przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli.

Kontrolę przeprowadza się pod względem następujących kryteriów:

- 1) legalności, która obejmuje zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego, umowami, decyzjami w sprawach indywidualnych oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi przez uprawnione podmioty,
- 2) gospodarności, czyli zgodności działań kontrolowanej jednostki z zasadami efektywnego gospodarowania (tj. oszczędności i minimalizacji nakładów/kosztów prowadzonych działań przy zachowaniu wymaganej jakości), i wydajności (tj. uzyskiwania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach), wykorzystania możliwości zapobieżenia lub ograniczenia wysokości ewentualnych lub zaistniałych szkód,
- 3) celowości, która obejmuje zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej jednostki lub działalności, stosowanie metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia celów oraz osiągnięcia tych celów (skuteczność), przy czym skuteczność rozumie się jako stopień zgodności pomiędzy zamierzonymi a faktycznymi skutkami działalności;
- 4) rzetelności, która obejmuje wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, przestrzeganie wewnętrznych reguł funkcjonowania jednostki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach, bez pomijania określonych faktów i okoliczności.

Projekt określa katalog podmiotów uprawnionych do przeprowadzania kontroli obejmujący: Prezesa Rady Ministrów, Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ministra, wojewodę, a w pozostałych jednostkach osobę, która zgodnie z przepisami określającymi ustrój jednostki jest odpowiedzialna za działalność tej jednostki i jest uprawniona do jej reprezentowania.

Uprzywilejowaną pozycję zajmuje Prezes Rady Ministrów, którego uprawnienia w zakresie kontroli wynikają z konstytucyjnych kompetencji do kontrolowania i koordynowania pracy członków Rady Ministrów oraz sprawowania zwierzchnictwa służbowego nad wszystkimi pracownikami administracji rządowej.

Tym samym projekt przewiduje, iż Prezes Rady Ministrów może kontrolować ministrów, a co za tym idzie także jednostki organizacyjne, przy pomocy których ministrowie wykonują swoje zadania, organy lub jednostki podległe lub nadzorowane przez ministrów oraz wojewodów, jednostki im podległe i przez nich nadzorowane. Jednocześnie podkreślenia wymaga, iż nie jest możliwym przeprowadzenie przez Prezesa Rady Ministrów kontroli podmiotu prywatnego, który otrzymał dotację budżetową od dysponenta środków budżetowych. Może on natomiast zlecić podmiotowi, który udzielił takiej dotacji, przeprowadzenie kontroli. Zlecenie przez Prezesa Rady Ministrów przeprowadzenia kontroli wskazanego obszaru działalności administracji rządowej przez więcej niż jednego kierownika jednostki kontrolującej w zakresie jego właściwości jest tzw. kontrolą koordynowaną. W takich przypadkach Prezes Rady Ministrów ma prawo w szczególności do:

- 1) wydania wiążących dla tej kontroli wskazówek metodycznych;
- 2) opracowania lub zlecenia opracowania programu kontroli;
- 3) czuwania nad jej przebiegiem;
- 4) sporządzenia lub zlecenia sporządzenia informacji zbiorczych o wynikach tej kontroli.

W przypadku kontroli koordynowanej funkcję kierownika jednostki kontrolującej pełni Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Projekt przewiduje również możliwość wspólnego zarządzania kontroli – kontrola wspólna – przez ministrów działających w porozumieniu. Regulacja ta ma służyć elastyczności działania administracji. Ma to duże znaczenie zwłaszcza w przypadkach kontroli wieloaspektowych lub kontroli zadań leżących na styku zakresu działań kilku ministrów. Kontrole takie są również bardziej efektywne poprzez możliwość wykorzystania kontrolerów z poszczególnych ministerstw prowadzących kontrolę, a co za tym idzie skorzystania z różnorodności ich wiedzy i doświadczenia zawodowego.

W projekcie zwrócono również uwagę, że wojewoda może kontrolować jednostki samorządu terytorialnego, ale tylko w odniesieniu do zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez te jednostki.

U podstaw projektowanych regulacji leży założenie, że niezwykle istotną sprawą jest właściwe przygotowanie kontroli. Prawidłowe zebranie i opracowanie informacji dotyczącej przedmiotu kontroli decyduje o sprawnym przeprowadzeniu postępowania.

Zamiarem projektowanej ustawy jest przyznanie kontrolującemu możliwości elastycznego dostosowania działalności kontrolnej do aktualnych potrzeb i istniejących sytuacji. Efektywna działalność kontrolna powinna być planowana, a plan kontroli stanowi podstawę do sporządzenia programu kontroli, który może uwzględniać: wyniki wcześniejszych kontroli, wyniki badań i analiz oraz skargi i wnioski dotyczące przygotowywanej kontroli, czynniki ryzyka mające wpływ na działalność jednostki kontrolowanej, inne informacje dotyczące działalności organu lub jednostki kontrolowanej.

Program kontroli określi także:

- 1) jednostkę kontrolowaną;
- 2) zakres kontroli, to jest przedmiot i okres objęty kontrolą;
- 3) zagadnienia wymagające oceny;
- 4) termin kontroli;
- 5) stan prawny dotyczący przedmiotu kontroli, wskazówki metodyczne dotyczące sposobu i techniki przeprowadzenia kontroli;
- 6) organizację przeprowadzenia kontroli, w tym harmonogram działań.

Ponadto projekt wprowadza możliwość przeprowadzenia kontroli poza planem.

Przewiduje się, iż podstawą do takiego działania są przede wszystkim sygnały o nieprawidłowościach płynących od podmiotów zewnętrznych.

W przypadku kontroli przeprowadzanych na podstawie planu kontroli, zawsze powinien być opracowany program kontroli. W przypadku kontroli przeprowadzanych poza planem, jak również kontroli dokonywanych w trybie uproszczonym, opracowanie programu kontroli nie jest obligatoryjne.

W celu opracowania programu kontroli kierownik jednostki kontrolowanej, na pisemny wniosek kierownika jednostki kontrolującej, niezwłocznie udostępnia dokumenty dotyczące jej działalności. Kierownik jednostki kontrolującej może wystąpić również do organów i jednostek administracji rządowej o udostępnienie dokumentów.

Projekt przewiduje, iż podstawowymi dokumentami kontrolera, uprawniającymi do przeprowadzenia kontroli, są upoważnienie do kontroli oraz legitymacja służbowa kontrolera. W przypadku gdy w urzędzie nie są wydawane legitymacje służbowe, zamiast nich kontroler

posługiwać się będzie innym dowodem tożsamości. Za niezbędne elementy upoważnienia do kontroli uważa się:

- 1) oznaczenie wydającego upoważnienie oraz numer i datę wystawienia;
- 2) podstawę prawną podjęcia kontroli;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolera;
- 4) zakres kontroli;
- 5) nazwę i adres jednostki kontrolowanej;
- 6) podpis udzielającego upoważnienie.

W przypadku gdy w trakcie przeprowadzenia kontroli zaistnieje konieczność wydłużenia czasu trwania czynności kontrolnych lub rozszerzenia zakresu kontroli, kierownik jednostki kontrolowanej dokonuje przedłużenia ważności upoważnienia przez uczynienie na nim stosownej wzmianki lub udzielenia nowego upoważnienia do kontroli.

Podstawowym założeniem opisanej wyżej regulacji będzie wskazanie, iż osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli powinna zostać wskazana na piśmie. Przepis ten ma charakter gwarancyjny dla kierownika jednostki kontrolowanej. Chodzi o to, aby wiedział on, jaki obszar i okres działalności jednostki jest kontrolowany. Ma to m.in. umożliwić należyłą organizację pracy w jednostce w czasie prowadzenia czynności kontrolnych.

W projekcie nie określono składu zespołu kontrolnego, tym samym kwestię tę pozostawiono do decyzji powołującego. Zależnie od materii kontroli i środków, którymi dysponuje, może on powołać dowolną liczbę kontrolerów.

W trakcie przeprowadzania kontroli kontrolerowi przysługuje prawo do:

- 1) swobodnego wstępu i poruszania się po terenie jednostki kontrolowanej bez obowiązku uzyskiwania przepustki;
- 2) wglądu do dokumentów dotyczących działalności jednostki kontrolowanej, pobierania za pokwitowaniem oraz zabezpieczania dokumentów związanych z zakresem kontroli, z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej;
- 3) żądania sporządzenia niezbędnych do kontroli kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień i obliczeń;
- 4) przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do zachowania prawidłowego przeprowadzenia kontroli;

- 5) żądania, w wyznaczonym terminie, ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawach dotyczących zakresu kontroli,
- 6) prowadzenia czynności kontrolnych w wybrany przez siebie sposób, dobierając w tym celu adekwatne dowody.

Na kontrolerze spoczywa również obowiązek niezwłocznego poinformowania kierownika jednostki kontrolowanej o stwierdzeniu bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia ludzkiego lub niepowetowanej szkody w mieniu, w celu zapobieżenia tym zagrożeniom. Jednocześnie kierownik jednostki kontrolowanej jest obowiązany niezwłocznie poinformować kontrolera o podjętych działaniach zapobiegających tym zagrożeniom. W sytuacji gdy kontroler powźmie uzasadnione podejrzenie, że kierownik jednostki kontrolowanej nie podjął działań zapobiegających zagrożeniom lub podjęte działania są niewystarczające, informuje o tym kierownika komórki do spraw kontroli, który z kolei niezwłocznie informuje o tym kierownika jednostki nadrzędnej nad jednostką kontrolowaną lub właściwy organ państwowy.

W nowych regulacjach dotyczących prowadzenia kontroli w administracji rządowej konieczne jest wprowadzenie systemu mechanizmów zapewniających bezstronność kontrolerów. Dlatego projekt przewiduje zasady wyłączenia kontrolera z kontroli:

- 1) z urzędu – jeżeli kontrola mogłaby dotyczyć praw lub obowiązków jego lub osoby mu bliskiej oraz gdy przedmiot kontroli stanowią zadania należące wcześniej do jego obowiązków jako pracownika, przez rok od zakończenia ich wykonywania;
- 2) na wniosek – jeżeli zaistnieją uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności.

Ponadto przepisy projektowanej ustawy nakładają obowiązek złożenia przez kontrolera oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności mogących mieć wpływ na zachowanie przez niego obiektywizmu.

Obowiązek zapewnienia warunków do sprawnego przeprowadzenia kontroli spoczywa na kierowniku jednostki kontrolowanej jako osobie odpowiedzialnej za całość jej funkcjonowania. Powinien on tak zorganizować pracę jednostki, aby czynności kontrolne mogły być przeprowadzone jak najszybciej i w sposób jak najmniej uciążliwy dla jednostki. Pozostałe obowiązki ustawa nakłada na pracowników jednostki kontrolowanej, co oczywiście obejmuje również jej kierownika. Tym samym, również on może być wezwany do złożenia wyjaśnień, jeżeli taka potrzeba zaistnieje w toku czynności kontrolnych.

Ponadto regulacje proponowanej ustawy nakładają na wszystkich pracowników podmiotu kontrolowanego obowiązek pełnej i lojalnej współpracy z kontrolerami przez

niezwłoczne przedstawianie, na żądanie kontrolera, dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, sporządzania niezbędnych dla kontroli kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów, jak również zestawień i obliczeń sporządzonych na podstawie dokumentów (zgodność kopii, odpisów i wyciągów oraz zgodność zestawień i obliczeń z oryginalnymi dokumentami potwierdza pracownik komórki organizacyjnej, w której dokumenty się znajdują), udzielanie kontrolerowi, w terminie przez niego wyznaczonym, ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawach dotyczących zakresu kontroli.

Niewywiązywanie się z powyższych obowiązków, polegające w szczególności na udaremnianiu lub utrudnianiu kontroli, może stanowić przesłankę odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej. Kontroler zawiadamia o stwierdzonym w tym zakresie naruszeniu w trybie przewidzianym w przepisach szczególnych obowiązujących pracowników danej jednostki, przy czym najczęściej zastosowanie będą miały tu przepisy ustawy o służbie cywilnej lub ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Proponowane rozwiązania zapewniają ochronę działalności kontrolnej podejmowanej przez jednostki administracji rządowej.

Powyższe jest zasadne zwłaszcza w kontekście jednej z podstawowych zasad projektu, tj. zasady otwartego katalogu dowodowego, stanowiącej, iż jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem są dokumenty, rzeczy, oględziny, opinie biegłych i specjalistów, wyjaśnienia i oświadczenia. Dodatkowo projektowana regulacja wprowadza pewne novum, niestosowane dotychczas w praktyce organów prowadzących kontrole, a mianowicie możliwość odbierania wyjaśnień także od byłych pracowników jednostki kontrolowanej. Takie rozwiązanie jest niezbędne do prawidłowego ustalenia stanu faktycznego i oceny kontrolowanej działalności.

Projektodawca za konieczne uznał również wprowadzenie możliwości powoływania biegłych. Dotyczy to sytuacji, w których dla właściwego przeprowadzenia czynności kontrolnych wymagane jest posiadania pewnych określonych umiejętności lub pozyskanie wiadomości specjalnych oraz przeprowadzenie specjalistycznych badań.

Projektowana ustawa nie przewiduje natomiast wytycznych w zakresie określania wysokości wynagrodzenia dla biegłego. Nie jest to zasadne ze względu na niemożliwy do przewidzenia zakres badań mogących być przedmiotem opinii oraz ich materię i stopień skomplikowania. W tym zakresie obowiązywać będą ogólne zasady dysponowania środkami

publicznymi wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

Dla kontroli prowadzi się akta kontroli, numerując kolejno strony. Obejmują one w szczególności:

- 1) wykaz ich zawartości, z podaniem nazw dokumentów i numerów stron;
- 2) upoważnienie do przeprowadzenia kontroli;
- 3) oświadczenia kontrolera o braku albo istnieniu okoliczności uzasadniających jego wyłączenie z udziału w kontroli;
- 4) dowody zgromadzone w toku kontroli;
- 5) wystąpienie pokontrolne i jego projekt albo sprawozdanie oraz zgłoszone zastrzeżenia i dokumenty związane z ich rozpatrzeniem.

Jednocześnie w projektowanej ustawie wprowadzono regulację stanowiącą o prawie do odmowy udostępnienia akt kontroli z uzasadnionych względów, ze względu na dobro kontroli. Przykładowo jeżeli kontroler uzna, że przekazanie akt kontroli umożliwi identyfikację osoby, od której dokument pochodzi, a osoba ta zastrzegła zachowanie w tym względzie poufności. Również kiedy nie do końca można pokazać kierownikowi jednostki kontrolowanej informacji uzyskanych np. z ankiet, które z założenia są anonimowe.

W celu uproszczenia i usprawnienia postępowania kontrolnego oraz zagwarantowania jego przejrzystości dla jednostki kontrolowanej projekt wprowadza obowiązek sporządzenia dwóch dokumentów: projektu wystąpienia pokontrolnego i wystąpienia pokontrolnego. Według proponowanych rozwiązań, projekt wystąpienia pokontrolnego w szczególności zawiera:

- 1) oznaczenie jednostki kontrolowanej;
- 2) wskazanie kontrolerów;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
- 4) zakres kontroli;
- 5) ocenę skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta,
- 6) przyczyny, zakres i skutki stwierdzonych nieprawidłowości;
- 7) zalecenia lub wnioski.

Projekt wystąpienia pokontrolnego nie zawiera zaleceń pokontrolnych. Następnie dokument ten, w przypadku niezgłoszenia przez podmiot kontrolowany zastrzeżeń lub po rozpatrzeniu zastrzeżeń zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego, zostanie uzupełniony o ewentualne zalecenia pokontrolne. Jest to końcowy dokument pokontrolny. Zalecenia pokontrolne dotyczyć mogą zarówno usunięcia nieprawidłowości, jak i zagadnień systemowych, związanych z realizacją zadań przez jednostkę.

Nowa formuła prezentowania wyników kontroli jest formą bardziej czytelną dla jednostki kontrolowanej, ponieważ ustalenia faktyczne są bezpośrednio powiązane z oceną, tworząc jednolity obraz kontrolowanej działalności. Proponowane rozwiązanie zasadniczo skróci postępowanie kontrolne.

Kolejną korzyścią z wprowadzenia nowego sposobu dokumentowania kontroli jest konieczność zarówno większego zdyscyplinowania kontrolerów w zakresie syntetycznego ujmowania ustaleń kontroli, nadawania im właściwego priorytetu, jak i zapewnienia większego profesjonalizmu w formułowaniu ocen opartych na dokonanych ustaleniach. Niewątpliwą słabością prowadzonych kontroli, nie tylko w administracji rządowej, są niewspółmiernie długie do istoty badanych zagadnień protokoły kontroli oraz oceny nieoparte w pełni na ustaleniach. Zakłada się, że konieczność zaprezentowania w jednym dokumencie ustaleń oraz wynikających z nich ocen i wniosków wpłynie korzystnie na jakość sporządzanej dokumentacji pokontrolnej, a tym samym przyczyni się do skuteczniejszego oddziaływania kontroli na poprawę funkcjonowania administracji.

Projekt przewiduje procedurę zgłaszania zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, kształtując ją według poniżej przedstawionych zasad.

Po zakończeniu czynności kontrolnych sporządzany jest projekt wystąpienia pokontrolnego. Dokument ten podpisany jest przez kontrolerów i kierownika komórki do spraw kontroli. Następnie kierownik jednostki kontrolującej przekazuje projekt wystąpienia kierownikowi jednostki kontrolowanej z pouczeniem o prawie zgłoszenia, w terminie 7 dni roboczych, umotywowanych zastrzeżeń do projektu wystąpienia. Na wniosek kierownika jednostki kontrolowanej, złożony przed upływem terminu na zgłoszenie zastrzeżeń, termin na zgłoszenie zastrzeżeń może być przedłużony na dalszy czas oznaczony przez kierownika jednostki kontrolującej. Kierownik jednostki kontrolującej ma prawo sprostowania błędów pisarskich lub innych oczywistych omyłek z urzędu lub na wniosek kierownika jednostki kontrolowanej w każdym czasie. Poprawiony projekt wystąpienia pokontrolnego przekazywany jest kierownikowi jednostki kontrolowanej wraz z informacją o dokonanych

zmianach (dokonanie sprostowania błędów pisarskich lub innych oczywistych omyłek nie zmienia terminu do wniesienia zastrzeżeń). W przypadku gdy w projekcie wystąpienia pokontrolnego wskazane zostaną nieprawidłowości, za które odpowiedzialność ponosi były kierownik jednostki kontrolowanej, kierownik komórki do spraw kontroli przekaze kopię projektu wystąpienia byłemu kierownikowi (przekazanie projektu wystąpienia byłemu kierownikowi nie następuje, jeżeli jednostka kontrolowana nie dysponuje adresem, na jaki wystąpienie takie można przesłać). Były kierownik jednostki kontrolowanej może złożyć oświadczenie odnoszące się do ustaleń kontroli dotyczących nieprawidłowości, za które ponosi odpowiedzialność w okresie objętym kontrolą. Oświadczenie byłego kierownika jednostki kontrolowanej włączane jest do akt kontroli, a jeżeli kierownik jednostki kontrolującej uzna to za zasadne, może stanowić załącznik do wystąpienia pokontrolnego (wysłanie projektu wystąpienia do byłego kierownika jednostki kontrolowanej nie wstrzymuje procedury zgłaszania zastrzeżeń przez kierownika jednostki kontrolowanej i przekazywania mu ostatecznej wersji projektu wystąpienia pokontrolnego). Zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego złożone przez kierownika jednostki kontrolowanej rozpatrywane są przez kierownika komórki do spraw kontroli, który:

- 1) pozostawia bez rozpoznania zastrzeżenia wycofane przez wnoszącego;
- 2) odrzuca zastrzeżenia wniesione przez osobę nieuprawnioną lub wniesione po upływie terminu i zawiadamia o tym zgłaszającego zastrzeżenia, informując na piśmie o przyczynach;
- 3) uwzględnia zastrzeżenia w całości lub w części albo je oddala.

W przypadku gdy w trakcie rozpatrywania zastrzeżeń zaistnieje konieczność przeprowadzenia dodatkowych czynności kontrolnych, kontroler przeprowadzi takie czynności na podstawie dotychczasowego upoważnienia (ewentualnie przedłużonego) lub, jeżeli to konieczne, dodatkowego upoważnienia. W trakcie rozpatrywania zastrzeżeń kierownikowi komórki do spraw kontroli przysługuje prawo żądania przedstawienia dokumentów lub złożenia pisemnych wyjaśnień przez pracowników jednostki kontrolowanej. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń, kierownik komórki do spraw kontroli sporządza stanowisko do złożonych zastrzeżeń. W razie uwzględnienia (częściowego lub w całości) zastrzeżeń, projekt wystąpienia pokontrolnego wydany jest w formie nowego dokumentu. Na tym etapie projekt wystąpienia zostanie uzupełniony, w razie potrzeby, o zalecenia pokontrolne. Kierownik komórki do spraw kontroli, w przypadku gdy odrzuca zastrzeżenia, informuje o tym wnoszącego zastrzeżenia, podając jednocześnie przyczyny odrzucenia. W przypadku

niezgłoszenia zastrzeżeń, kierownik jednostki kontrolującej przekazuje wystąpienie pokontrolne, w razie potrzeby uzupełnione o zalecenia pokontrolne.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń kierownik komórki do spraw kontroli, po ich rozpatrzeniu, sporządza stanowisko do wniesionych zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem.

Kierownik jednostki kontrolowanej, w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o odrzuceniu zastrzeżenia, może złożyć odwołanie do kierownika jednostki kontrolującej. Kierownik jednostki kontrolującej rozpatruje odwołanie i o swoim rozstrzygnięciu na piśmie informuje kierownika jednostki.

W wystąpieniu pokontrolnym może być zawarta także ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości.

Od wystąpienia pokontrolnego kierownikowi jednostki kontrolowanej nie przysługują dalsze środki odwoławcze.

Kierownik jednostki kontrolowanej ma obowiązek, w terminie określonym w wystąpieniu pokontrolnym, poinformować o sposobie wykorzystania zawartych w wystąpieniu zaleceń lub wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia. Termin złożenia informacji określany jest przez kierownika jednostki kontrolującej, przy czym co do zasady wynosi on 7 dni roboczych. Wyznaczony termin może ulec skróceniu, jeżeli ze względu na szczególne okoliczności wystąpi potrzeba wcześniejszego uzyskania odpowiedzi. Wspomniany 7-dniowy termin może być również wydłużony na czas oznaczony, który określi kierownik jednostki kontrolującej.

Projektowana regulacja przewiduje również możliwość przeprowadzenia kontroli w trybie uproszczonym, mniej sformalizowanym i pozwalającym na szybkie przedstawienie wniosków pokontrolnych. Zaproponowany w projekcie ustawy tryb szczególny jest trybem stosowanym wyjątkowo i dotyczy sytuacji, w których charakter sprawy lub pilność przeprowadzenia czynności kontrolnych uzasadnione są w szczególności potrzebą sporządzenia informacji dla kierownika jednostki kontrolującej, sprawdzenia informacji zawartych m.in. w skargach i wnioskach, dokonania analizy dokumentów otrzymanych z jednostek organizacyjnych podlegających kontroli.

W zakresie odmienności uregulowań, jakie stosowane są w trybie uproszczonym, w szczególności wymienić należy odmienny dokument pokontrolny, którym jest sprawozdanie, a nie wystąpienie pokontrolne, oraz brak możliwości zgłaszania do tego dokumentu zastrzeżeń przez podmiot kontrolowany. Zatem sprawozdanie zostanie przesłane

do kontrolowanego do zapoznania się i stosowania zawartych w nim zaleceń. Jednocześnie kierownik jednostki kontrolowanej ma prawo przedstawienia swojego stanowiska do sprawozdania, stanowisko to nie wstrzymuje jednak realizacji ustaleń kontroli.

Jednakże w przypadku ujawnienia przewinień, takich jak popełnienie przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, lub naruszenie dyscypliny finansów publicznych, przechodzi się na tryb zwykły, zawierający procedurę odwoławczą.

Projekt zawiera również regulacje przewidujące określone działania po zakończeniu kontroli, a dotyczące sporządzenia informacji o jej wynikach – jeżeli jest to wskazane w szczególności ze względu wagę kontroli, jej wyniki lub ustalenia oraz w innych uzasadnionych przypadkach (np. po przeprowadzeniu kontroli koordynowanej). Ponadto projektodawca przewidział możliwość przedstawienia zbiorczej informacji, w przypadku gdy kontrolujący uzna, że ze względu na przedmiot lub podmiot kontroli jest to uzasadnione. Podstawą informacji o wynikach kontroli jest wystąpienie pokontrolne (lub poszczególne wystąpienia pokontrolne w przypadku kontroli koordynowanej) oraz akta kontroli.

Informacja o wynikach kontroli zawiera w szczególności: określenie celu i zakresu kontroli oraz czasu jej prowadzenia, ustalenia z kontroli wskazujące skalę stwierdzonych nieprawidłowości, przyczynę ich powstania i skutki, jakie wywołują lub mogą wywołać w świetle kryteriów stosowanych w postępowaniu kontrolnym, wnioski dotyczące doskonalenia działalności podmiotu kontrolowanego w zakresie dotyczącym kontroli.

Podstawowym założeniem ustawy jest wprowadzenie uniwersalnej regulacji określającej zasady i tryb prowadzenia kontroli w administracji rządowej. W związku z powyższym, konieczne jest dokonanie zmian w przepisach regulujących kontrole prowadzone przez organy administracji rządowej, których procedury poddane zostaną reżimowi projektowanej ustawy. Skutkiem dokonywanych zmian jest więc jednoznaczne wskazanie, że kontrole, o których mowa w przedmiotowych ustawach, przeprowadzane są na zasadach i w trybie określonym w przepisach o kontroli w administracji rządowej, przy czym zaistnieć mogą dwojakiego rodzaju sytuacje.

Pierwsza grupa projektowanych przepisów zmieniających dotyczy sytuacji, w których obowiązujące regulacje określają relacje podległości lub nadzoru. Prawo do przeprowadzania kontroli w tych przypadkach wynika wprost z projektowanej ustawy. W grupie tej zmiany obowiązujących przepisów sprowadzają się do usunięcia odesłań do innych przepisów lub delegacji ustawowych do uregulowania trybu kontroli w aktach wykonawczych.

Druga grupa projektowanych przepisów zmieniających dotyczy sytuacji, w których ustawy szczególnie będą przewidywać, że przewidziana ich przepisami kontrola dokonywana przez organy administracji rządowej wobec podmiotów innych niż podległe lub nadzorowane przeprowadzana jest na zasadach i w trybie określonym w przepisach o kontroli w administracji rządowej. W tej grupie zmiany sprowadzają się do jednoznacznego wskazania, że kontrole, o których mowa w przedmiotowych ustawach przeprowadzane są na zasadach i w trybie określonym w przepisach o kontroli w administracji rządowej, przy czym najczęściej jest to zastąpienie przepisów upoważniających do wydania rozporządzenia określającego tryb kontroli. Do tej pory w ustawach tych tryb kontroli określany był w aktach wykonawczych do ustaw. Rozszerzenie takie, mimo że nie odnosi się wprost do stosunków nadzoru lub podległości, jest uzasadnione tym, że podmiotem kontrolującym jest minister (a w praktyce jego aparat pomocniczy – ministerstwo). Zasadne jest, aby w maksymalny możliwy sposób ujednoczyć tryb kontroli przeprowadzanej przez ministerstwa i nie wprowadzać odmiennych procedur, jeżeli nie jest to uzasadnione szczególną materią.

W odniesieniu do stosunków powstałych przed dniem wejścia projektowanej ustawy w życie w zakresie przepisów przejściowych projekt przewiduje normę prawną, zgodnie z którą do przeprowadzenia kontroli działalności organów administracji rządowej, wojewodów, jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez te organy oraz podmiotów otrzymujących środki finansowe z budżetu państwa, rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosować się będzie przepisy dotychczasowe. Przepisy dotychczasowe stosowane są do zakończenia wszystkich czynności przewidzianych procedurą kontrolną (protokołów, wystąpień, procedur odwoławczych itp.).

Z uwagi, iż projektowana ustawa nie wpływa na sytuację prawną podmiotów objętych przyszlą regulacją, nie naruszy zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, jak również nie naruszy zasady ochrony praw nabytych, nie przewiduje się ustanowienia innych przepisów przejściowych.

Zakłada się, iż ustawa wejdzie w życie 1 dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia jej ogłoszenia.

Tak określony termin wejścia w życie powinien zapewnić czas na właściwe przygotowanie się do stosowania nowych regulacji. Pozwala on również na dokonanie przeglądu i uchylenie zbędnych regulacji wewnętrznych regulujących tryb przeprowadzania kontroli w administracji. Oczywiście uchylenie regulacji wewnętrznych powinno nastąpić z jednoczesnym postanowieniem umożliwiającym dokończenie wszczętych kontroli na

podstawie przepisów dotychczasowych, co będzie zgodne z przejściowymi regulacjami projektowanej ustawy. Jednocześnie, ze względów organizacyjnych, zasadne jest aby ustawa weszła w życie pierwszego dnia miesiąca.

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje zasad działania i organizacji wewnętrznej krajowych organów kontroli. Projekt ustawy o kontroli w administracji rządowej pozostaje więc poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej. Zakres projektowanej regulacji nie jest również normowany przez ratyfikowane umowy międzynarodowe.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Nie zgłoszono zainteresowania pracami w trybie ww. ustawy.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Projekt ustawy oddziaływać będzie na organy administracji rządowej (naczelne i centralne), jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez te organy, wojewodę, jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez ten organ. Ustawa może również oddziaływać na inne podmioty, w tym organizacje pozarządowe, otrzymujące od dysponentów części budżetowej (dysponentów pierwszego stopnia) środki finansowe, w formie dotacji.

Projekt oddziaływać będzie również na jednostki samorządu terytorialnego i inne podmioty, w zakresie wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez nie na podstawie ustawy lub porozumienia z organami administracji rządowej.

Ustawa powinna również wpłynąć na zakres działania Krajowej Szkoły Administracji Publicznej przez projektowane nałożenie na kontrolerów obowiązku podnoszenia kwalifikacji przez odbywane szkolenia. Biorąc pod uwagę fakt, że jednym z podstawowych zadań KSAP jest opracowywanie programów oraz organizowanie szkoleń dla administracji publicznej (w szczególności służby cywilnej) przewiduje się, że oferta szkoleń w ramach prowadzonego przez Szkołę kształcenia ustawicznego zostanie rozszerzona o tematykę związaną z kontrolą.

II. Konsultacje społeczne

Projekt założeń, na podstawie którego przygotowano projekt ustawy o kontroli w administracji rządowej, został skierowany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz poddany konsultacjom społecznym z udziałem:

- 1) Najwyższej Izby Kontroli,
- 2) Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych,
- 3) Krajowej Szkoły Administracji Publicznej,
- 4) Polskiej Akademii Nauk,
- 5) Rady Służby Cywilnej przy Prezesie Rady Ministrów,
- 6) Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego,

- 7) Rady Nauki,
- 8) Rady Głównej Jednostek Badawczo-Rozwojowych,
- 9) Państwowej Komisji Akredytacyjnej,
- 10) Naczelnej Rady Lekarskiej,
- 11) Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych,
- 12) Polskiego Stowarzyszenia Dyrektorów Szpitali,
- 13) Konfederacji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- 14) Konfederacji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich.

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego przyjętym w dniu 25 listopada 2009 r. – projekt założeń został uzgodniony.

W ramach konsultacji społecznych, Rada Główna Szkolnictwa Wyższego pozytywnie zaopiniowała projektowaną regulację. Uzgodnione zostały również uwagi zgłoszone przez Państwową Akademię Nauk oraz Krajową Szkołę Administracji Publicznej.

Natomiast uwagi zgłoszone przez Najwyższą Izbę Kontroli zostały uzgodnione w całości, za wyjątkiem uwagi zgłoszonej do pkt. 5.28 ppkt 6 – 13 projektu założeń, kwestionującej rozwiązania prawne dotyczące rozpatrywania przez kierownika komórki do spraw kontroli zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, zgłoszonych przez kierownika jednostki kontrolowanej.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, zaproponowane rozwiązania oznaczają pozbawienie zarządzającego kontrolę wpływu na prawidłowość wyników kontroli. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż należy mieć na uwadze fakt, iż zarządzający kontrolę jest uprawniony do wprowadzenia takich uregulowań wewnętrznych, które zagwarantują mu pełną informację o treści zastrzeżeń i przyczynach ich uwzględnienia lub odrzucenia, a nawet wpływ na ich uwzględnienie bądź odrzucenie, poprzez akceptację ostatecznej treści i podpisywanie wystąpienia pokontrolnego.

Projekt założeń został udostępniony także, stosownie do brzmienia art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Zainteresowania pracami nad projektem założeń, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, nie zgłoszono.

III. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projekt ustawy nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Wydatki nastąpią w ramach posiadanych środków przez dysponentów środków budżetowych, bez zwiększania ich budżetów. Projektowane przepisy nie nakładają w zakresie prowadzenia kontroli nowych obowiązków na podmioty objęte ich zakresem podmiotowym. Zadaniem projektowanej regulacji prawnej jest sformalizowanie procedury kontrolnej przy prowadzonych przez organy administracji rządowej kontrolach, określanych jako kontrole zewnętrzne. Projektowana ustawa nie wpłynie na skalę realizacji kontroli wynikających z planów kontroli, jak również prowadzonych poza takim planem. Skala realizacji zadań kontrolnych wynikać nadal będzie z potrzeb, inicjatywy i woli organów administracji rządowej. Zaproponowane w projekcie rozwiązania pozwalają na ich realizację w ramach budżetów poszczególnych organów, w ramach środków przewidzianych na wydatki osobowe.

Natomiast brak jest możliwości oszacowania kosztów szkolenia kontrolerów. Ponieważ doksztalcanie kontrolerów nie powinno ograniczać się wyłącznie do problematyki prowadzenia kontroli, ale również winno obejmować specjalistyczne zagadnienia merytoryczne (problematykę finansów publicznych, zamówień publicznych, rachunkowości, itp.) oraz tzw. szkolenia miękkie rozwijające umiejętności i kompetencje interpersonalne, zatem wydatki na ich szkolenie winny mieścić się w wydatkach bieżących dysponentów środków budżetowych dotyczących szkoleń pracowników (członków korpusu służby cywilnej).

Pozostałe ewentualne wydatki (zwrot kosztów sporządzenia opinii biegłego) będą sytuacjami wyjątkowymi, zależnymi od decyzji organów prowadzących kontrolę. Również te wydatki powinny znaleźć pokrycie w budżetach i planach finansowych podmiotów kontrolujących.

Projektowana ustawa, prowadząc do poprawy efektywności kontroli wewnątrz administracji, przyczyni się do budowy sprawnego państwa i zwiększenia zaufania obywateli wobec organów władzy publicznej oraz do racjonalnego wydatkowania środków publicznych, zgodnie z zasadą gospodarności i celowości.

IV. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wprowadzenie w życie przepisów projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy. W urzędach organów administracji rządowej istnieją już komórki lub samodzielne stanowiska pracy do spraw kontroli. Projektowana ustawa nie przewiduje konieczności tworzenia dodatkowych miejsc pracy i tworzenia nowych komórek do spraw kontroli. Główny nacisk w sprawach kadrowych w projektowanej ustawie położony będzie na ujednolicenie stosowanych procedur kontroli i rozwój istniejącej kadry kontrolerskiej, która będzie poddana systemowi szkoleń specjalistycznych ukierunkowanych na potrzeby kontrolerów.

V. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mogących mieć wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

VI. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

VII. Źródła finansowania

Projekt ustawy nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych, co w konsekwencji powoduje, iż nie można wskazać źródeł finansowania.

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 9 maja 2011 r.

DPUE - 920 - 191 - 11/dl/4

SM-934

dot.: RM-10-121-10 z 06.05.2011 r.

**Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów**

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o kontroli w administracji rządowej wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem
z uzasadnieniem
Piotr Gryśka
Wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji

Do wiadomości:
Pan Piotr Gryśka
Wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji